

OBJAVA ZA KLIJENTE FIZIČKA LICA

OBJAVA ZA FIZIČKA LICA I FIZIČKA LICA POLJOPRIVREDNE PROIZVOĐAČE O ZAKONU O USAGLAŠENOM OPOREZIVANJU INOSTRANIH RAČUNA - FATKA

Sjedinjene Američke Države donele su Zakon o usaglašenom oporezivanju inostranih računa (Foreign Account Tax Compliance Act) (u daljem tekstu: "FATKA propis"), kojim je uveden režim izveštavanja od strane finansijskih institucija po pitanju određenih računa. Cilj tog propisa je da unapredi ispunjavanje poreskih obaveza od strane SAD državljana na međunarodnom nivou.

Srbija je prihvatila primenu FATKA propisa zaključivanjem Sporazuma sa Vladom Sjedinjenih Američkih država. Na osnovu Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Sjedinjenih Američkih država sa ciljem poboljšanja usaglašenosti poreskih propisa na međunarodnom nivou i primene FATKA propisa (u daljem tekstu „Zakon“), koji je stupio na snagu 04.01.2020., obe zemlje se obavezuju na pružanje međusobne pomoći u vezi sa poreskim propisima sa ciljem poboljšanja usaglašenosti poreskih propisa na međunarodnom nivou zasnovanog na efikasnoj infrastrukturi za automatsku razmenu podataka, odnosno da će obezbediti da finansijske institucije (banke, pružaoci investicionih usluga, osiguravajuća društva itd.) svake godine dostavljaju podatke o svojim klijentima i njihovim računima, a koji su poreski obveznici druge zemlje.

Klijenti koji su rezidenti SAD za potrebe poreskih obaveza

U Republici Srbiji, fizička lica klijenti klasifikuju se kao rezidenti SAD za potrebe poreskih obaveza ako su:

- a) državljani Sjedinjenih Država, ili
- b) poreski rezidenti Sjedinjenih Država

OTP Invest ad Beograd će registrovati sve klijente kao rezidente SAD za potrebe poreskih obaveza u slučaju postojanja indikacija koje upućuju na SAD. **Klijent je odgovoran za dokazivanje suprotnog, stavljanjem na uvid autentična dokumenata i davanjem izjave.**

OTP Invest ad Beograd (u daljem tekstu: „Društvo“) raspolaže podacima o klijentukoji ukazuju na sledeće SAD indikacije:

Identifikovanje klijenta kao državljanina ili rezidenta SAD;

Mesto rođenja u SAD;

Važeća poštanska adresa ili adresa prebivališta u SAD (uključujući i poštanski fah u SAD);

Važeći telefonski broj u SAD;

Trajni nalog za transfer sredstava na račun koji se drži u Sjedinjenim Državama;

Važeće punomoćje ili ovlašćenje za potpisivanje dato licu sa adresom u SAD; ili

g/ Adresa definisana „na ruke primaoca“ („in-care-of“), ili „poste restante“ („hold mail“), koja je jedina adresa koju Društvo ima u evidenciji za klijenta.

Dokumenta koja dostavljaju klijenti

Bez obzira na postojanje SAD indikacije, Društvo od svakog klijenta zahteva izjašnjenje o njegovom poreskom statusu potpisivanjem odgovarajuće izjave.

Osim toga, u zavisnosti od indikacije koja upućuje na SAD, status rezidenta izvan SAD može biti potvrđen dostavljanjem sledećih dokumenata:

a/ Kada informacije o klijentu nesumnjivo ukazuju na **mesto rođenja u SAD**, a Društvo pribavi, ili je prethodno proverilo i evidentiralo sledeće:

aa/ ličnu izjavu klijenta da nije državljanin SAD-a, niti je rezident SAD-a za potrebe poreskih obaveza (što može na poreskom formularu IRS Form W-8, ili u nekoj sličnoj dogovorenoj formi);

ab/ Pasoš, koji nije izdala SAD, ili drugi lični identifikacioni dokument koji nije izdala SAD, izdat od strane državnih organa, kojim se dokazuje da je vlasnik računa državljanin ili ima nacionalnost neke druge zemlje koja nije Sjedinjene Države;

aa/ za lica koja nisu državljani Srbije: pasoš;

ab/ lična karta i karta prebivališta; ili

ac/ pasoš i karta prebivališta; ili

ad/ vozačka dozvola i karta prebivališta;

ae/ za mlađe od 14 godina: pasoš;

ac/ Primerak potvrde klijenta o gubitku državljanstva Sjedinjenih Država, ili razumno objašnjenje o razlogu zbog koga klijent nema takvu potvrdu, uprkos činjenici da je izgubio državljanstvo SAD-a, ili razlogu zbog koga klijent nije dobio državljanstvo SAD prilikom rođenja

b/ Kada informacije o klijentu sadrže važeću poštansku adresu ili adresu prebivališta u SAD, ili su jedan ili više SAD telefonskih brojeva jedini telefonski brojevi vezani za račun, a Društvo pribavi, ili je prethodno proverilo i sačuvalo evidenciju o sledećem:

ba/ ličnu izjavu Vlasnika računa da nije državljanin SAD-a, niti je rezident SAD-a za potrebe poreskih obaveza (što može na poreskom formularu IRS Form W-8, ili u nekoj sličnoj dogovorenoj formi);

bb/ dokumentovane dokaze, na način definisan u stavu G člana 6 Aneksa I Zakona kojima se utvrđuje da Vlasnik računa nema status u SAD-u.

c/ Kada informacije o Vlasniku računa sadrže trajni nalog za transfer sredstava na neki njegov račun koji je otvoren u Sjedinjenim Državama, a Društvo pribavi, ili je prethodno proverilo i sačuvalo evidenciju o sledećem:

ca/ ličnu izjavu klijenta da nije državljanin SAD-a, niti je rezident SAD-a za potrebe poreskih obaveza (što može na poreskom formularu IRS Form W-8, ili u nekoj sličnoj dogovorenoj formi), i

cb/ dokumentovane dokaze, na način definisan u stavu G člana 6 Aneksa I Zakona kojima se utvrđuje da Vlasnik računa nema status u SAD-u.

d/ Kada informacije o klijentu sadrže važeće punomoćje ili ovlašćenje za potpisivanje dato licu sa adresom u SAD, kada postoji adresa „na ruke primaoca“ ili poste restante adresa, koja je jedina adresa identifikovana za Vlasnika računa, kao i jedan ili više SAD telefonskih brojeva (i, ukoliko je telefonski broj izvan SAD takođe povezan sa računom), a Društvo pribavi, ili je prethodno proverilo i sačuvalo evidenciju o sledećem:

da/ ličnu izjavu klijenta da nije državljanin SAD, niti je rezident SAD za potrebe poreskih obaveza (što može na poreskom formularu IRS Form W-8, ili u nekoj sličnoj dogovorenoj formi), ili

db/ dokumentovane dokaze, na način definisan u stavu G člana 6 Aneksa I Zakona kojima se utvrđuje da Vlasnik računa nema status u SAD-u.

Društvo se ne može osloniti na ličnu izjavu ili dokumentovani dokaz ukoliko Društvo ima saznanje ili ima osnov da zna da lična izjava ili dokumentovani dokaz nisu bili tačni ili pouzdani

Potvrda o poreskoj rezidentnosti koja se koristi za svrhe oporezivanja i koja se podnosi svake godine takođe se smatra prihvatljivom kao dokaz rezidentnosti. U skladu sa članom 159 Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji, strano prebivalište može biti potvrđeno primerkom dokumenta na engleskom jeziku kog je izdao strani poreski organ (ili u slučaju oslobođenja od poreza, nadležna međunarodna organizacija), prevodom istog na srpski jezik, ili primerkom bilo kog od ovih dokumenata („potvrda o poreskoj rezidentnosti“). Dokaz o poreskoj rezidentnosti mora se dostavljati svake poreske godine, čak i ako se nije promenio u odnosu na prethodni put kada je dostavljen. Fizička lica sa stranim prebivalištem moraju dostaviti dokaz o poreskoj rezidentnosti pre datuma prve isplate tokom poreske godine, a u slučaju promene poreske rezidentnosti, pre datuma prve isplate nakon promene. Ako fizičko lice strani rezident nije u mogućnosti da dokaže svoju poresku rezidentnost do datuma isplate, platilac može takođe prihvatiti njegovu pisanu izjavu o rezidentnosti. Platilac će zadržati izjavu i potvrdu o poreskoj rezidentnosti. Ako su ovde opisani dokumenti već dostupni Društvu ili je Društvo pouzdano upoznata sa njima, njihovo ponovno pribavljanje od klijenata nije potrebno.

Društvo ima pravo da zahteva od Klijenta da dostavi overeni prevod sačinjen od strane stručnog prevodioca ili stručnog prevodioca/recenzenta u Srbiji, u kojem slučaju troškove navedenog snosi Klijent. Primerak dokumenta koji potvrđuje kvalifikaciju stručnog prevodioca ili recenzenta prevoda mora biti priložen uz prevod sačinjen od strane stručnog prevodioca ili stručnog prevodioca/recenzenta.

Formalni zahtevi koji se odnose na dokumenta koje dostavljaju klijenti

Sledeće izjave u obliku privatnog akta ukoliko su potpisane od strane dva svedoka čiji su potpisi potvrđeni od strane javnog beležnika ili drugog ravnopravnog državnog organa, mogu biti poslate Društvu redovnom poštom (bez obzira na to da li je klijent u Srbiji ili inostranstvu).

- a) izjava klijenta o njegovom državljanstvu SAD;
- b) izjava o rezidentnosti izvan SAD datu od strane klijenta identifikovanog u elektronskim sistemima Društva kao potencijalnog poreskog rezidenta SAD;
- c) razumno objašnjenje klijenta
 - ca/ zašto klijent nema potvrdu o gubitku državljanstva SAD, uprkos činjenici da je izgubio državljanstvo SAD; ili
 - cb/zašto klijent nije dobio državljanstvo SAD prilikom rođenja

Svi ostali dokumentarni dokazi koje klijenti dostavljaju kako bi dokazali svoju poresku rezidentnost izvan SAD regulisano je propisima iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Kada je instrument (isprava) izdat izvan teritorije ili jurisdikcije Srbije, Društvo može zahtevati od klijenta da dostavi javni instrument ili instrument overen Apostil pečatom ili overen/odobren od strane diplomatske misije Srbije u inostranstvu.

Obaveza dostavljanja Izjave

Društvo je dužno da bez izuzetka prikupi od klijenata Izjavu o poreskoj rezidentnosti. Ukoliko klijent pojedinac odbije da Društvu dostavi Izjavu o poreskoj rezidentnosti, Društvo sa klijentom neće uspostaviti poslovni odnos.

Ukoliko Društvo ne pribavi dokumentaciju o poreskoj rezidentnosti, takođe ima pravo da raskine poslovni odnos uspostavljen do 03.01.2020. godine ili da tretira račune klijenta kao račune koji podležu izveštavanju poreskih organa.

Klijenti koji do dana 30. juna 2014. godine nisu imali uspostavljen poslovni odnos, **dužni su da pisanim putem izjave, kao novi Klijenti, da li su poreski rezidenti u SAD ili ne, u skladu sa važećim kriterijumima.**

Klijenti koji su već imali uspostavljen poslovni odnos na dan 30. juna 2014. godine dužni su da pisanim putem daju Izjavu o poreskoj rezidentnosti u SAD kad dođe do promene u njihovim podacima koja dovodi do toga da isti postanu poreski rezidenti u SAD.

Nacrt izjave se može preuzeti sa internet stranice OTP Društva.

Od 1. januara 2017. godine, klijent koji je poreski rezident u SAD dužan je da Društvu dostavi Američki PIB potpisivanjem FATKA izjave o poreskoj rezidentnosti.

Izveštavanje Uprave za sprečavanje pranja novca i Službe internih prihoda SAD

Društvo će slati godišnje izveštaje Upravi za sprečavanje pranja novca (u daljem tekstu: Uprava), u skladu sa Zakonom, sa podacima predviđenim Zakonom.

Uprava će podatke koje je Društvo dostavilo, proslediti Službi internih prihoda Sjedinjenih Država (IRS) do 30. septembra iste godine. Društvo će klijente koji odbiju da Društvu dostave izjavu o poreskoj rezidentnosti u SAD i klijente čija poreska rezidentnost u SAD ne može biti definitivno isključena na osnovu podataka koji su dostupni u evidenciji Društva, smatrati poreskim rezidentima u SAD sve dok klijent ne dokaže suprotno i u skladu sa tim će dostaviti relevantne podatke Upravi.

Ako je na osnovu ugovornog odnosa sa Društvom, Klijent ranije bio kvalifikovan kao poreski rezident SAD-a ali okolnosti na osnovu kojih je bio kvalifikovan kao takav više ne postoje, Klijent je dužan da dostavi obaveštenje Društvu o ovoj činjenici u roku od 30 dana dostavljanjem izjave i odgovarajućih dokumenata Društvu.

Ukoliko nastanu promene u okolnostima klijenta (*npr.* pojava indikatora koji ukazuju na SAD) a Društvo ima saznanje, ili ima osnov da sumnja da originalna izjava nije bila tačna ili pouzdana, Društvo se ne može osloniti na originalnu izjavu i mora pribaviti validnu izjavu koja ustanovljava da li je klijent poreski rezident u SAD. Ukoliko Društvo ne bude u stanju da pribavi validnu izjavu, mora tretirati klijentov račun kao račun koji podleže izveštavanju SAD-u.

SMERNICA ZA FIZIČKA LICA U VEZI SA STATUSOM PORESKE REZIDENTNOSTI U SAD

Termin **Račun koji podleže izveštavanju** označava Finansijski račun klijenta Društva, u posedu jednog ili više određenih lica iz SAD. ili Entiteta koji nije iz SAD, koji je pod kontrolom jednog ili više Određenih lica iz SAD. Izuzetno, račun se neće tretirati kao Račun koji podleže izveštavanju ukoliko takav račun nije identifikovan kao Račun koji podleže izveštavanju nakon primene procedura dužne pažnje datih u Zakonu o FATKA.

Termin **Klijent** označava lice koje ima uspostavljen poslovni odnos odnosno koje je uputilo ponudu za uspostavljanje poslovnog odnosa sa Društvom.

Termin **Plaćanja iz SAD Izvora podložna obustavljanju** označava svaku isplatu kamate (uključujući sva eskontovanja originalnih emisija), dividendi, renti, plata, dnevnica, premija, anuiteta, kompenzacija, remuneracija, zarada i drugih fiksnih ili utvrdivih godišnjih ili periodičnih dobitaka, profita i prihoda, ukoliko je takva isplata izvorno iz SAD. Bez obzira na napred navedeno, Plaćanja iz SAD Izvora podložna obustavljanju ne uključuju bilo koje plaćanje, koje se ne smatra kao plaćanje podložno obustavljanju u relevantnim propisima Trezora SAD.

Termin **Lice iz SAD** je fizičko lice koje je državljanin SAD ili poreski rezident u SAD.

Termin **poreska rezidentnost u SAD** ima značenje utvrđeno u Sekciji 7701 Kodeksa internih prihoda SAD. U skladu sa pravilima Kodeksa internih prihoda o rezidentnosti, stranac fizičko lice se tretira kao STRANAC REZIDENT ukoliko se na njega odnosi bilo šta od sledećeg:

- 1 Da je zakonito primljen kao trajni rezident Sjedinjenih Država ili je postao Zakoniti trajni rezident (test zelene karte)
- 2 Da zadovoljava Test suštinske prisutnosti (formula koja meri broj dana provedenih u Sjedinjenim Državama)
- 3 Da koristi mogućnost „izbora prve godine“ (formula prema kojoj se Test suštinske prisutnosti može zadovoljiti godinu dana ranije u odnosu na standardna pravila)

Test zelene karte:

Za potrebe federalnog oporezivanja u Sjedinjenim Državama, bićete klasifikovani kao rezident ako ste Zakoniti trajni rezident u Sjedinjenim Državama u bilo kom periodu kalendarske godine.

Vi ste Zakoniti trajni rezident Sjedinjenih Država ako vam je Služba za državljanstvo i imigraciju SAD (USCIS) izdala registracionu karticu za strance (Obrazac I-551), koja se takođe naziva „zelena karta“.

Ako zadovoljavate Test zelene karte u bilo koje vreme tokom kalendarske godine, ali ne zadovoljavate Test suštinske prisutnosti za tu godinu, tada će datum početka vaše poreske rezidentnosti biti prvi dan kada ste u Sjedinjenim Državama bili prisutni kao Zakoniti trajni rezident.

Detaljnije informacije u vezi testa zelene karte mogu se na sledećem linku:

<https://www.irs.gov/individuals/international-taxpayers/alien-residency-green-card-test>

Test suštinske prisutnosti:

Bićete klasifikovani kao poreski rezident u SAD ako zadovoljite Test suštinske prisutnosti u kalendarskoj godini. Kako biste zadovoljili test, moraćete da budete fizički prisutni u Sjedinjenim Državama najmanje:

1. 31 dan u tekućoj godini, i
 2. 183 dana u periodu od 3 godine koji obuhvata tekuću godinu i prethodne dve godine, kako sledi
- u tekućoj godini, svaki dan se računa kao 1 dan,
 - u godini koja neposredno prethodi tekućoj godini, svaki dan se računa kao 1/3 dana, i
 - u drugoj godini koja prethodi tekućoj godini, svaki dan se računa kao 1/6 dana.

Broj dana prisutnosti u Sjedinjenim Državama:

Računa se da ste prisutni u Sjedinjenim Državama na dane kada ste fizički prisutni tamo u bilo koje doba dana. Međutim, postoje izuzeci od ovog pravila. U Test suštinske prisutnosti nemojte uključivati sledeće dane:

- Dane kada iz Meksika ili Kanade putujete na posao u Sjedinjenim Državama.
- Dane kada ste proveli manje od 24 sata u Sjedinjenim Državama, kada su vam Sjedinjene Države samo tranzitna tačka između dve strane zemlje.
- Dane koje provedete u Sjedinjenim Državama kao posada stranog vozila.
- Dane kada ne možete da napustite Sjedinjene Države zbog zdravstvenih razloga koji su se pojavili tokom vašeg boravka u Sjedinjenim Državama.
- Dane kada ste klasifikovani kao fizičko lice izuzeto od oporezivanja.

Fizička lica izuzeta od oporezivanja:

U obračun nemojte uključivati dane kada ste klasifikovani kao fizičko lice izuzeto od oporezivanja. Termin „fizičko lice izuzeto od oporezivanja“ ne označava lice koje je izuzeto od oporezivanja u Sjedinjenim Državama već bilo koje lice iz sledećih kategorija koje je izuzeto iz obračuna dana prisustva u Sjedinjenim Državama:

- Lice povezano sa stranom vladom koje privremeno boravi u Sjedinjenim Državama stipendista ili pripravnik sa „J“ ili „Q“ vizom, koji u suštini zadovoljava uslove vize i privremeno boravi u Sjedinjenim Državama
- student sa „F“, „J“, „M“ ili „Q“ vizom, koji u suštini zadovoljava uslove vize i privremeno boravi u Sjedinjenim Državama
- Profesionalni sportista koji učestvuje u humanitarnom sportskom događaju, koji privremeno boravi u Sjedinjenim Državama

Čak i ako spadate pod bilo koji od izuzetaka, možete biti klasifikovani kao STRANAC NEREZIDENT ako zadovoljite Test suštinske prisutnosti;

3. Izuzetak u pogledu bliskih veza, koji se primenjuje na sve strance.
4. Izuzetak u pogledu bliskih veza, koji se primenjuje samo na studente.

Dodatne informacije su dostupne na internet stranici

<https://www.irs.gov/individuals/international-taxpayers/introduction-to-residency-under-us-tax-law>